

Nr 12.

Andra kammarens allmänna beredningsutskotts utlåtande över motion angående åtgärder för tillvaratagande av motsedd ökning av turisttrafiken inom landet under 1952 till följd av olympiaden i Helsingfors.

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 227, har herrar *Edström* och *Dickson* hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t an hålla, att Kungl. Maj:t måtte företaga omedelbara åtgärder för tillvaratagande av den ökning av turisttrafiken inom landet, vilken kan antagas bli en följd av 1952 års olympiad i Helsingfors.

Första kammarens allmänna beredningsutskott, till vilket likalydande motion hänvisats, har berett Svenska turisttrafikförbundet tillfälle att över motionen avgiva yttrande, varav andra kammarens allmänna beredningsutskott tagit del.

Turisttrafikförbundet instämmer livligt i motionens syfte att bereda tillfälle till lättnader när det gäller olika slag av gränsformaliteter och att i övrigt i möjligaste mån undanröja onödiga irritationsmoment under färden genom Sverige för resenärer till och från helsingforsolympiaden. Om detta lyckas får man säkerligen också större möjligheter att förmå de genomresande att under någon tid stanna som turister i vårt land. De åtgärder motionären förordar syns välbetänkta och ändamålsenliga. Icke minst angeläget syns det förbundet att den i motionen föreslagna informationscentralen i Stockholm för utländska turister kommer till stånd i god tid före högsäsongen 1952. Likaså är en sådan fråga som mobiliserandet av största möjliga antalet privatbostäder som rumsreserv för turister av väsentlig betydelse i detta sammanhang. I dessa avseenden torde det bli nödvändigt med en viss organisatorisk och ekonomisk insats från huvudstadens sida.

Förbundet önskar påpeka, att vad som av motionärerna anges såsom önskvärt med särskild tanke på förhållandena under innevarande år i verkligheten sammanfaller med vad som av turistnäringens olika företrädare bedömes som erforderligt också på längre sikt.

Utskottet. Det kan otvivelaktigt bli av värde för turisttrafiken, om besökarna vid olympiaden i Helsingfors kan föranledas att göra ett kortare eller längre uppehåll i vårt land. Därför bör åtgärder vidtagas bl. a. i syfte att underlätta för utländska turister att erhålla upplysningar om olika turistattraktioner. Olika slags formaliteter vid gränserna bör dessutom i görligaste mån förenklas.

Enligt vad utskottet inhämtat har redan vissa överläggningar ägt rum med finska myndigheter för att underlätta in- och utresor. Därvid har behandlats sådana frågor som pass-, valuta- och tullkontroll, framför allt i Stockholm, Haparanda och Umeå, samt förbättrade kommunikationer på vissa ställen.

Vidare kommer enligt lämnad uppgift förbättrade anordningar att vidtagas vid finlandsbåtarnas tilläggsplats i Stockholm. Bl. a. kommer växlingskontor att hållas öppet vid båts avgång och ankomst. Förberedande överläggningar har hållits för undersökning av möjligheterna att på effektivaste sätt utnyttja tillgängliga hotellrum och bostäder i övrigt samt restaurangernas kapacitet i Stockholm.

Härutinnan synes alltså motionärernas önskemål redan vara i stort sett tillgodosedda. Förbises får emellertid ej heller, att upplysningsbyråer har en viktig uppgift att fylla. Det torde dock i främsta rummet ankomma på företagare av olika slag att ta erforderliga initiativ i detta hänseende. Utskottet förutsätter att så kommer att ske.

Då i vart fall förberedande åtgärder redan vidtagits i fråga om flertalet av de önskemål, som i motionen framföres, får utskottet hemställa,

att motion II: 227 ej måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 11 mars 1952.

På utskottets vägnar:

PATRIK SVENSSON.

Närvarande: herrar Svensson i Alingsås*, Gustafsson i Bogla, Nordkvist*, Pettersson i Ersbacken, Christenson i Malmö, Dickson*, fru Västberg*, fröken Ager, herrar Brandt, Jönsson i Rosshol, Forsberg, Braconier, fröknar Nygren, Vinge, herrar Johanson i Kalmar*, Adolfsson*, fru Svedberg*, herrar Hammar*, Bengtsson i Halmstad och Andersson i Linköping.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar Dickson, Braconier, Christenson i Malmö, Nordkvist och Hammar, som ansett att utskottets utlåtande bort ha följande lydelse.

Sommarens olympiska spel i Helsingfors komma antagligen att medföra en avsevärd ökning av turistströmmen till Finland. En betydande del av denna turistström torde taga vägen över Sverige. Detta kommer med säker-

het att ställa mycket stora krav på vår förmåga att ta väl emot, inkvartera och trafiktekniskt vidarebefordra resenärerna. Med hänsyn till den utländska turismens stora betydelse i olika avseenden för vårt land är det emellertid viktigt att vi utan att ge avkall på vår nationella egenart söka ordna så, att de utländska gästerna känna sig välkomna.

Det är ett känt faktum, att det redan under normala förhållanden är svårt att uppbibringa hotellrum i Sverige. Orsakerna härtill äro flera: hotell ha nedlagts, prisregleringen som gäller för hotellnäringsen har ansetts medföra olönsamhet och försvåra nyinvestering. Brist på medel till underhåll har dessutom på många håll sänkt standarden. 1948 års turistutredning anför i sitt betänkande (SOU 1951:49), att den hotellkapacitet som föreligger under turistsäsongen och stora delar av året i övrigt är till bristningsgränsen utnyttjad i vad gäller Stockholm, övriga större städer och mera betydande turistplatser. Inkvarteringssvårigheterna böra emellertid i väsentlig grad kunna mildras genom att man söker tillgodogöra sig privata bostäder och genom att öka den uthyrning av sådana som redan nu finnes organiserad på vissa håll. För att organisera en central registrering av bostadstillgången kunna förmodligen de lokala turistorganisationerna ställa lokaler och personal till förfogande.

Behovet av en central informationscentral för turister har upprepade gånger understrukits av bl. a. Svenska Turisttrafikförbundet. Förslag här om har också framlagts inför handelsdepartementet år 1947. Såsom framgår av remissyttrandet över motionen II: 227 understryker Turisttrafikförbundet även nu angelägenheten av att en sådan informationscentral kommer till stånd i god tid före högsommaren 1952. En dylik informationscentral bör ännu hinna organiseras. Den synes lämpligen kunna förläggas till Stockholm, där i stort sett 75 procent av den utländska turistströmmen passerar. Kostnaderna behöva inte uppgå till större belopp. Det gäller närmast lokal, hyra och en personal på några personer, förslagsvis under tiden 1 maj—15 oktober. Sammanlagda kostnaderna torde röra sig om 30 000—35 000 kronor, vilket får betraktas som en skälig utgift med tanke på den lättnad av svårigheter av olika slag, som en dylik central skulle kunna bereda turisterna.

Beträffande transportkapaciteten föreligger säkerligen vissa svårigheter, av vilka må nämnas den stockning, som kan uppstå i biltrafiken via färjorna Helsingör—Hälsingborg och Köpenhamn—Malmö. Insättandet av extra bilfärjor och genomförandet av vissa organisatoriska och andra lättnader i fråga om tullbehandlingen torde vara nödvändiga om en ökad turistström skall kunna passera in och ut ur landet utan alltför många irriterande och tidsödande moment för de utländska turisterna.

När det gäller lättnader av gränsformaliteter och tullbehandling synes det böra ligga inom möjligheternas gräns att redan i år, innan högsommarens

trafiksvällning börjar, åstadkomma vissa provisoriska lättnader i pass-, valuta- och tullformaliteter. Utskottet vill erinra om de uttalanden i sådant hänseende som redan gjorts av Nordiska Interparlamentariska kommittén för friare samfärdsel m. m. Utskottet förutsätter, att enighet i detta avseende bör utan alltför stor tidsutdräkt kunna uppnås mellan de olika nordiska länderna.

Helt naturligt är tiden redan för långt framskriden för att initiativ nu skulle kunna tagas till nya mera omfattande åtgärder för den stundande sommarens turisttrafik. Å andra sidan framgår av det föregående, att åtskilliga ytterligare åtgärder böra kunna vidtagas till fromma för den stundande sommarens utländska turisttrafik till och genom vårt land. Det synes viktigt, att dessa möjligheter utnyttjas. Angeläget icke minst med tanke på kommande års turisttrafik är, att olympiarenärer och andra tillfälliga Sverigebesökare nu i sommar icke få ett negativt intryck av Sverige som turistland. Vissa exceptionella åtgärder torde därför redan nu till sommaren böra vidtagas, framför allt när det gäller reseformaliteter, inkvarteringsmöjligheter och informationsverksamhet.

Av stor betydelse skulle det säkerligen vara om från regeringens sida utan dröjsmål toges initiativ till sådana åtgärder, som böra och ännu kunna vidtagas till fromma för den stundande sommarens utländska turisttrafik till och genom Sverige. I anslutning till de åtgärder i sådant syfte som utskottet här ovan redan berört, vill utskottet även framhålla önskvärdenheten av att regeringen tar initiativ för att skyndsammast möjligt sammanföra representanter för turistorganisationer, trafikföretag, hotell och restauranger samt övriga inom turistlivet engagerade näringsgrenar för att slutligt genomdiskutera hithörande problem och gemensamt söka finna event. ytterligare vägar att på bästa sätt taga hand om 1952 års turistström.

På grund av vad ovan anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av motionen II: 227 i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte företaga omedelbara åtgärder för tillvaratagande av den ökning av turisttrafiken inom landet, vilken kan antagas bli en följd av 1952 års olympiad i Helsingfors.